

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สน.พส.) โทร. ๐๒-๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๐๒-๒๑๐๔

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/จ ๑๐๐๓

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเตรียมการรองรับสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงฤดูฝน

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม นครนายก สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา

ด้วยประเทศไทยกำลังเข้าสู่ช่วงฤดูฝน และนักวิชาการคาดการณ์ว่าปีนี้มีโอกาสเกิดฝนตกหนักและอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน โดยกรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่ามีโอกาสที่จะเกิดปรากฏการณ์ลานีญาในช่วงปลายปี ๒๕๕๙ ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว โดยการชุดลอกคลอง ท่อระบายน้ำ และเตรียมเครื่องสูบน้ำ ฯลฯ อย่างไรก็ตามกรุงเทพมหานครมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงเป็นพื้นที่ต่อเนื่อง ทำให้มีความจำเป็นต้องดำเนินการเตรียมการรองรับสถานการณ์น้ำท่วมให้เกิดความเชื่อมโยงกัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด พิจารณารายชื่อ อปท. ที่มีเขตติดต่อและได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเชื่อมโยงจากกรุงเทพมหานคร แล้วส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ผลการดำเนินการ ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ ฯลฯ ให้สำนักพัฒนาและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๒๕๓-๒๒๘๒ หรือ e-mail : dla0810.5@dla.go.th ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑ เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ น้ำท่วมฉับพลัน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว ๔๕๑๕ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยเฉพาะในขั้นตอนการเตรียมการก่อนเกิดภัย เช่น ดำเนินการจัดตั้งสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ โดยการชุดลอกท่อระบายน้ำ การกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแม่น้ำลำคลอง และการจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) การสำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และเตรียมความพร้อมให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันที เมื่อเกิดภัยหรือได้รับการร้องขอสนับสนุน เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลหนัก เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(นายณรงค์ ปลอดทอง)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ ๙๔๕๑๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม.๑๐๒๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวด น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยได้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากฝนตกหนักและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่มได้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชน สามารถเข้าถึงปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ งบประมาณ บุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาคอขวด น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย

๑.๑ พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และให้นำเงินสำรองจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัย เป็นลำดับแรก

๑.๒ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้เตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์อุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม

๑.๓ สำรวจัวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และเตรียมความพร้อมให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อเกิดภัย หรือได้รับการร้องขอสนับสนุน เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลหนัก ฯลฯ

๑.๔ จัดให้มีการซักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสถานการณ์อุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ที่ได้จัดทำไว้ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติและมอบหมายให้ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที รวมถึงการอพยพประชาชนให้ไปอยู่ในที่ปลอดภัย โดยการให้มีอาสาสมัครเตือนภัยประจำชุมชน “มิสเตอร์เตือนภัย” จัดหาเครื่องหมายอาณัติสัญญาณแจ้งเตือนภัยฯ

๑.๕ ดำเนินการขจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำ การกำจัดผักตบชวาในแม่น้ำลำคลอง และจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งด้วย

/๑.๖ ติดตาม...

๑.๖ ติดตามรายงานสภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือระดับน้ำทะเล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมรับสถานการณ์และเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม

๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย

๒.๑ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเป็นศูนย์ประสานงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ของตนเองตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ ตามข้อ ๑.๑ ไปใช้จ่าย เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรือเงินงบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็นน้อยกว่า ไปตั้งจ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเงินงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยดังกล่าวยังไม่เพียงพออีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขออนุมัติผู้บริหารท้องถิ่นจ่ายขาดเงินสะสมไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึง ฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๓ การจัดหาน้ำสะอาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการอุปโภคบริโภค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดหา น้ำสะอาด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ สำหรับผลิตน้ำสะอาดเพื่อบริการ ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า และหากมีหน่วยงานราชการ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน จัดหาน้ำสะอาด หรือเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชน ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

๒.๔ ให้เร่งดำเนินการอพยพประชาชนที่ประสบภัย หรือคาดว่าจะประสบภัยไปอยู่ใน ที่ปลอดภัย พร้อมทั้งจัดเตรียมระบบสาธารณสุขภาค สาธารณูปการให้พร้อม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นลำดับแรก

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

๓.๑ เร่งสำรวจความเสียหายจากอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่โดยด่วน หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้ขอรับการสนับสนุน จากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/จังหวัด (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) ตามลำดับ

๓.๒ ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดระเบียบและกำหนดพื้นที่การช่วยเหลือตาม ความจำเป็นเร่งด่วนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มิให้เกิดความซ้ำซ้อน

๓.๓ ทำความสะอาด เก็บสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย ที่มาจากอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่า ไหลหลาก และดินถล่ม เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นการป้องกันโรคระบาด รวมทั้งซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ สาธารณูปการ ให้สามารถกลับมาใช้การได้โดยเร็ว ตลอดจนประสานกับหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่และ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้บริการประชาชนในกรณีที่เกิดโรคที่มากับอุทกภัย หรือบริการ ด้านสุขภาพอื่น ๆ

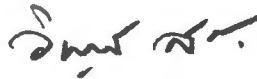
๓.๔ กำชับยามท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ ประชาชน และผู้ประสบภัย มิให้มีการโจรกรรมและลักขโมย

๓.๕ เร่งฟื้นฟู และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด หรือพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพ และเป็นการป้องกันการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่

ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๑๑๖ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๖๙๓๑

สถานการณ์อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร

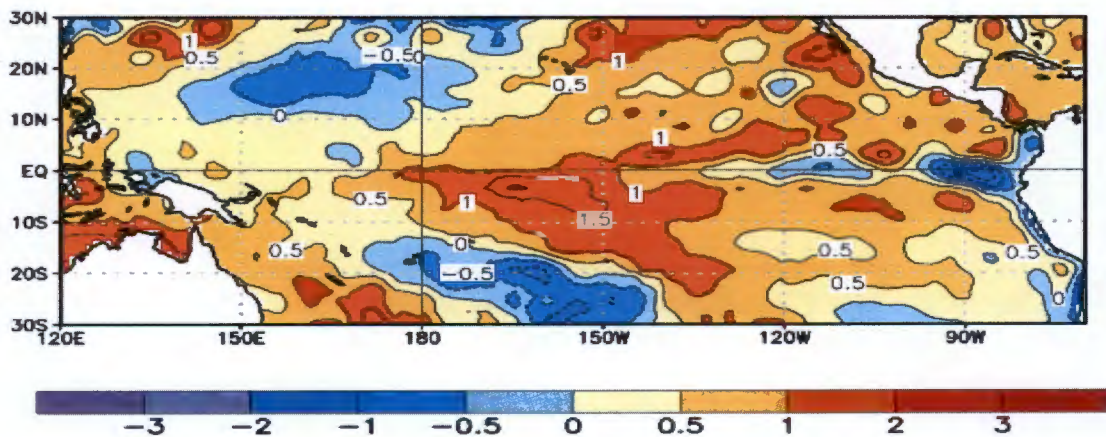
ในช่วงเดือนเมษายนและต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา อุณหภูมิน้ำทะเลที่ผิดปกติบริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรส่วนใหญ่ลดลง และเข้าใกล้ค่าเฉลี่ยบริเวณด้านตะวันออกของมหาสมุทรฯ แต่ยังคงมีค่าสูงสุดประมาณ 0.5-1.5 องศาเซลเซียส (รูปที่ 1) สำหรับอุณหภูมิน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลงไปจนถึงระดับ 300 เมตร พื้นที่ที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติลดลงอย่างต่อเนื่องและอยู่ใกล้พื้นผิวน้ำในระดับ 50 เมตร ส่วนบริเวณที่อุณหภูมิต่ำกว่าค่าปกติ ปรากฏชัดในระดับ 200 เมตร บริเวณแถบเส้นศูนย์สูตรและขยายพื้นที่ไปทางด้านตะวันออกมากขึ้น (รูปที่ 2) สำหรับระบบบรรยากาศ ที่ระดับ 850 hPa ลมตะวันตกที่พัดปกคลุมเหนือน่านน้ำมหาสมุทรแปซิฟิกมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ส่วนที่ระดับ 200 hPa ลมฝ่ายตะวันออกพัดปกคลุมบริเวณตอนกลางแถบเส้นสูตรของมหาสมุทรแปซิฟิก และวิเคราะห์เป็น anticyclonic บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกศูนย์สูตรทั้งในซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้ (รูปที่ 3)

การคาดหมาย จากความผิดปกติของอุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกและระบบบรรยากาศในเขตศูนย์สูตรที่สูงกว่าค่าปกติมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว ยังคงเป็นปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังปานกลางถึงกำลังแรง แต่จะลดระดับความรุนแรงลงและเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2559

ผลกระทบต่อประเทศ ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2559 ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูร้อนต่อต้นฤดูฝนของประเทศไทย อุณหภูมิยังคงมีแนวโน้มสูงกว่าค่าปกติ และปริมาณฝนโดยรวมมีแนวโน้มต่ำกว่าค่าปกติถึงใกล้เคียงกับค่าปกติ

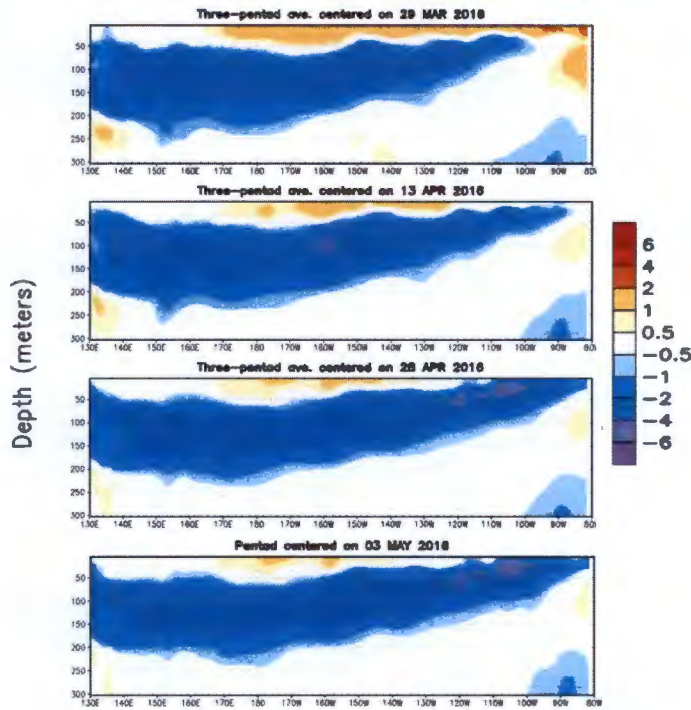
หมายเหตุ กรมอุตุนิยมวิทยาจะเฝ้าติดตามสถานการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญ / ลานีญา อย่างใกล้ชิด และจะเผยแพร่ข่าวความคืบหน้าให้ประชาชนได้ทราบเป็นระยะๆ จึงขอให้ติดตามข่าวจากกรมอุตุนิยมวิทยาต่อไปด้วย

ภาพแสดงอุณหภูมิน้ำทะเลต่างจากค่าปกติ
ระหว่างวันที่ 10 เมษายน - 7 พฤษภาคม 2559

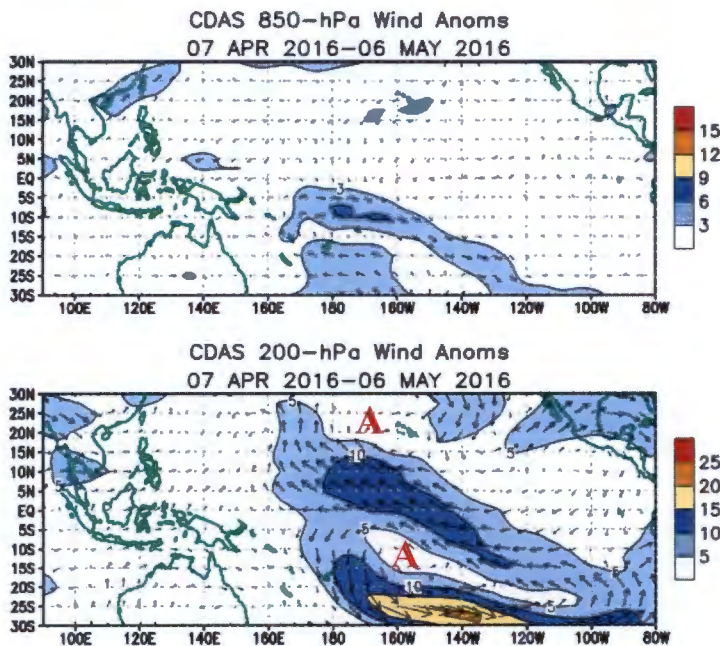
รูปที่ 1 ภาพแสดงอุณหภูมิน้ำทะเลมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร พื้นที่ส่วนใหญ่ของบริเวณตอนกลางและด้านตะวันออกของมหาสมุทรฯ ยังคงสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5-1.5 องศาเซลเซียส

EQ. Subsurface Temperature Anomalies (deg C)

รูปที่ 2 ภาพแสดงอุณหภูมิน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลงไปจนถึงระดับ 300 เมตร ในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา พื้นที่ที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติลดลงอย่างต่อเนื่องและอยู่ใกล้ผิวน้ำในระดับ 50 เมตร ในบริเวณตอนกลางและด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิก ส่วนบริเวณที่อุณหภูมิต่ำกว่าค่าปกติ ปรากฏชัดในระดับ 200 เมตร บริเวณแถบเส้นศูนย์สูตร และขยายพื้นที่ไปทางด้านตะวันออกมากขึ้น

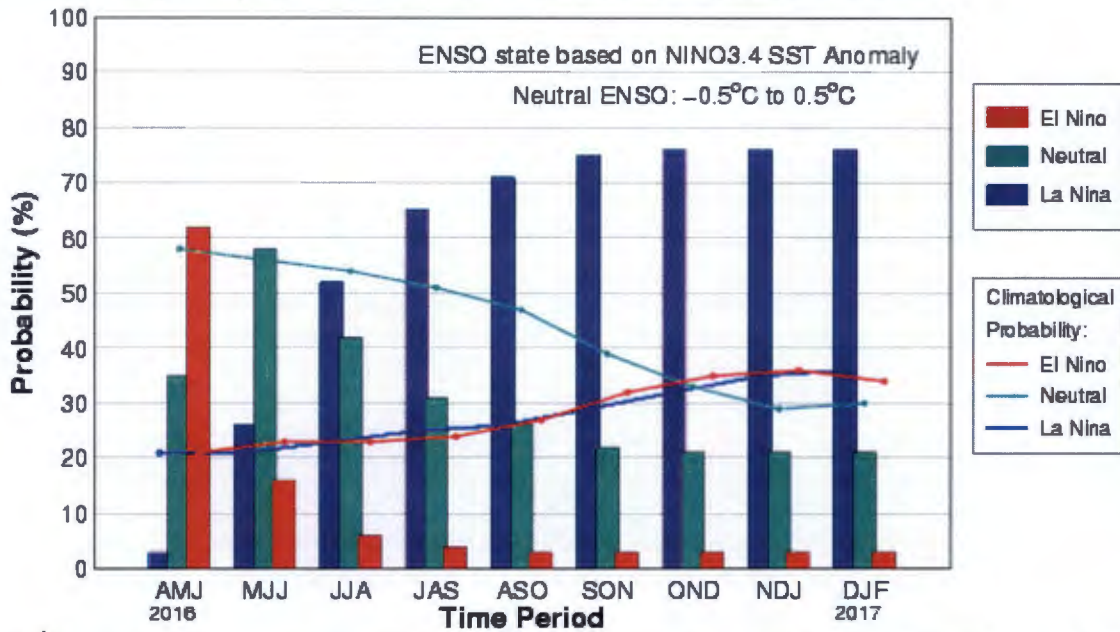
วิเคราะห์ความแปรปรวนของลมเฉื่อยที่ระดับ 850 hPa และ 200 hPa วันที่ 7 เมษายน - 6 พฤษภาคม 2559

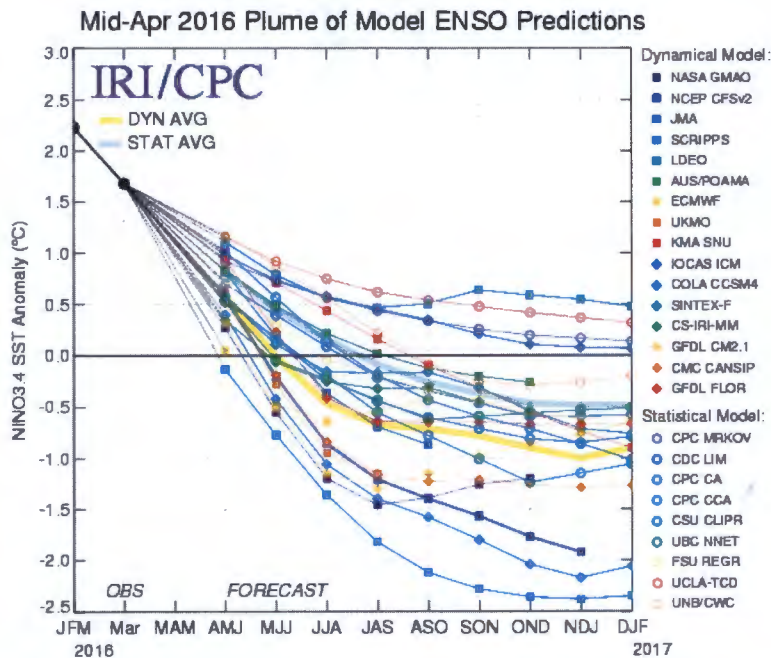
รูปที่ 3 ที่ระดับ 850 hPa ลมตะวันตกที่พัดปกคลุมเหนือ น่านน้ำมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าใกล้เคียงปกติ

ที่ระดับ 200 hPa ลมฝ่ายตะวันออกพัดปกคลุมบริเวณ ตอนกลางแถบเส้นสูตรของมหาสมุทรแปซิฟิก และวิเคราะห์เป็น anticyclonic บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกศูนย์สูตรทั้งในซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้

Early-May CPC/IRI Official Probabilistic ENSO Forecast

รูปที่ 4 วิเคราะห์ความน่าจะเป็นการเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (ENSO : เอลนีโญ/ลานีญา) ด้วยวิธีการทางสถิติปรากฏว่า เอลนีโญจะลดระดับความรุนแรงลงและเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2559 และมีโอกาส 65-70% ที่จะเกิดปรากฏการณ์ลานีญาในช่วงเดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2559 และ 70-75% ในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2559

รูปที่ 5 ผลจากการคาดการณ์อุณหภูมิน้ำทะเลบริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร (บริเวณ Nino 3.4) จากแบบจำลองเชิงพลวัต ศูนย์พยากรณ์ต่างๆ คาดว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญจะเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม 2559 และมีโอกาสที่จะเกิดเป็นปรากฏการณ์ลานีญาในช่วงปลายปี 2559

[Nino 3.4 บริเวณ (5°N - 5°S) (170°W - 120°W)]

ที่มา : National Weather Service; Climate Prediction Centre : NOAA

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
16 พฤษภาคม 2559